

برگ‌های زیتون و عاشقی از فلسطین

ترجمه و تألیف:

دکتر الیاس نورایی

(عضو هیأت علمی دانشگاه رازی کرمانشاه)

۱۳۹۸

سرشناسه	:	درویش محمود، ۱۹۴۱-۲۰۰۸ م.
عنوان قراردادی	:	Darwish, Mahmud
عنوان و نام پدیدآور	:	دیوان، فارسی، برگزیده
مشخصات نشر	:	برگ‌های زیتون و عاشقی از فلسطین [محمود درویش]؛ ترجمه الیاس نورایی
مشخصات ظاهری	:	تهران: یاردانش، ۱۳۹۱.
شابک	:	۲۰۰ ص.
وضعیت فهرست نویسی	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۳۴۸۰-۸-۴
یادداشت	:	فیفا
یادداشت	:	کتاب حاضر ترجمه دو بخش از دیوان محمود درویش است.
موضوع	:	کتابنامه.
موضوع	:	شعر عربی-- قرن ۲۰ م. -- ترجمه شده به فارسی
شناسه افزوده	:	شعر فارسی-- قرن ۱۴ -- ترجمه شده از عربی
رده بندی کنگره	:	نورایی، الیاس، ۱۳۴۵- مترجم
رده بندی دیویی	:	۱۳۹۱ ۹۰۰۲۳ ۹۵ ر / PJA ۴۸۶۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۹۲ / ۷۱۶
	:	۳۰۴۴۱۶

- کتاب: برگ های زیتون و عاشقی از فلسطین
- ترجمه و تألیف: دکتر الیاس نورایی (عضو هیأت علمی دانشگاه رازی)
- صفحه آرا، تدوین و طراح جلد: آرزو سهرابی
- ناشر: یار دانش
- نوبت چاپ: اول- تهران- ۱۳۹۱
- قطع: وزیری ۲۰۰ ص
- قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۴۸۰-۸-۴

تیراژ ۱۰۰۰

انتشارات یاردانش

www.yardansh.com

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: ادبیات پایداری و محمود درویش

۳	ادبیات و جامعه
۴	ادبیات پایداری
۸	سرگذشت فلسطین
۱۰	زندگی محمود درویش
۱۱	گرایش‌های فکری محمود درویش
۱۲	فعالیت‌های فرهنگی محمود درویش
۱۲	آثار محمود درویش
۱۴	سخن بزرگان درباره محمود درویش

فصل دوم: أوراق الزيتون (۱۹۶۴)

۲۵	إلى القاریء
۲۵	ولاء
۲۶	نشیدما
۲۶	عن إنسان
۲۷	أمل

مرثیه	۲۷
وعدا... فی کفن	۲۸
ثلاث صور	۳۱
الموعد الأول	۳۱
أغنيہ	۳۲
رساله من المنان	۳۳
عن الصمود	۳۵
عن الأمنيات	۳۷
سونا	۳۷
الكلمه	۳۸
البكاء	۳۸
الرباط	۳۹
عن الشعر	۳۹
الحزن والغضب	۴۰
أجمل حب	۴۲
رباعيات	۴۲
لورکا	۴۳
بطاقة هوية	۴۵
برگ های زیتون (۱۹۶۴)	۴۷
تقديم به مخاطب	۴۷
دوستی	۴۸
یک سروده	۴۹
انسان	۵۰
آرزو	۵۱

مرثیه.....	۵۲
و بازگشت...اما در کفنی.....	۵۳
مرگ در جنگل.....	۵۸
سه تصویر.....	۶۰
موعد اول.....	۶۲
ترانه.....	۶۳
نامه‌ای از تبعیدگاه.....	۶۴
از پایداری.....	۷۱
از آرزوها.....	۷۴
سانا.....	۷۵
کلمه.....	۷۶
گریه.....	۷۷
رشته‌ی پیوند.....	۷۹
اندوه و خشم.....	۸۲
زیباترین عشق.....	۸۵
رباعیات.....	۸۶
لورکا.....	۸۹
اشتیاق به نور.....	۹۱

فصل سوّم: عاشق منِ فلسطین (۱۹۶۶)

عاشق من فلسطین.....	۹۹
قال المغنی.....	۱۰۲
صوت وسوط.....	۱۰۲
أغانی الأسیر.....	۱۰۴

١٠٤	ولاده
١٠٥	إلى أمي
١٠٦	أهديها غزالا
١٠٧	شهيد الأغنية
١٠٧	تموز والأفعى
١٠٨	برقيه من السجن
١٠٨	السجن
١٠٩	وشم العبيد
١٠٩	صوت من الغابه
١٠٩	في انتظار العائدين
١١٠	مطر
١١١	قمر الشتاء
١١٢	خواطر في شارع
١١٣	تحد
١١٣	ناي
١١٣	المناديل
١١٤	خائف من القمر
١١٤	أبيات غزل
١١٥	لوحة على الأفق
١١٦	دعوه للتذكار
١١٦	قصائد عن حب قديم
١١٩	أبي
١٢٠	نشيد
١٢٥	صلاه أخيرة

۱۲۷	عاشقی از فلسطین (۱۹۶۶).....
۱۲۷	عاشقی از دیار فلسطین.....
۱۳۳	مرد آوازخوان گفت.....
۱۳۵	صدا و تازیانه.....
۱۳۷	ترانه‌های یک اسیر.....
۱۳۹	تولد.....
۱۴۰	هدیه به مادرم.....
۱۴۲	غزالی به او هدیه می‌کم.....
۱۴۴	شهید ترانه.....
۱۴۵	تموز و افعی.....
۱۴۶	تلگرافی از زندان.....
۱۴۷	زندان.....
۱۴۸	خال برده.....
۱۴۹	صدایی از جنگل.....
۱۴۹	در انتظار آنانکه بازمی‌گردند.....
۱۵۱	باران.....
۱۵۳	ماه زمستان.....
۱۵۵	خیالهایی در خیابان.....
۱۵۷	مبارزه طلبی.....
۱۵۸	نی.....
۱۵۹	دستمال‌ها.....
۱۶۰	از ماه می‌ترسم.....
۱۶۱	ابیات یک غزل.....
۱۶۳	لوحی بر افق.....

۱۶۴	 دعوتی برای یادبود
۱۶۵	 چکامه‌هایی از عشق کهن
۱۷۱	 پدرم
۱۷۳	 سرود
۱۸۳	 آخرین نماز
۱۸۷	 منابع و مآخذ

www.ketab.ir

پیش گفتار

سپاس و ستایش مسجودی که وجود او واهب انوار عقل وجود است، رزاقی که از راه ربوبیت بر مائده باکرامتش موجد و ملحد یکسانست و کریمی که یک قطره از بحار موهبت او باران مدرار نیسانست و درود بیکران بر شکوفه آفرینش - محمد مصطفی(ص)- که بهار دین به رایحه ی مشک فشان وجود او، عطر آمیز گشته است.

ادبیات آینه تمام نمای مسائل اجتماعی و فرهنگی ملت‌هاست، ادبیات و به ویژه شعر با همه وابستگی به تمدن و فرهنگ، جغرافیا و گوناگونی‌ها؛ زبان مشترک و مشابه بیان دردها، آرمانها، عشق های اقوام و ملل مختلف است و شاعران در این میدان نقش مهمی را ایفا می‌کنند و پیوسته در تعالی بشریت به سوی ارزشهای انسانی و دینی رهنمون بوده اند.

در جهان معاصر نیز با توجه به تلاش خصمانه‌ی دشمنان بشریت و آزادی و تهاجم قدرتهای جهانی علیه سرزمین، وطن و فرهنگ برخی ملت‌ها بحث مقاومت و بیداری از جایگاه خاصی برخوردار است و این مباحث در شعر شاعران صاحب ذوق و اندیشمند انعکاس خاصی پیدا کرده است.

شعر معاصر عرب نیز شرایط سیاسی، اجتماعی جامعه را به خوبی در خود بازتاب داده و دردهایی که انسان معاصر با آن دست به گریبان است به رشته تصویر کشیده و توجه به وطن و سرزمین مادری در اندیشه شاعران آزاده‌ای همچون محمود درویش (متولد ۱۹۴۱م) شاعر بنام فلسطینی که مهمترین شاعر مقاومت به حساب می‌آید، جایگاه ویژه‌ای دارد.

لذا نظر به اهمیت موضوع و ضرورت آشنایی اهل ادب و جویندگان طریق انسان دوستی با اندیشه و تفکر شاعران متعهدی همچون محمود درویش بر آن شدم که دو دفتر از دیوان اشعار او را به نام‌های «اوراق زیتون سروده ۱۹۶۴م» و «عاشق من فلسطین ۱۹۶۶م» ترجمه نموده - به همان شیوه و سبک اشعار عیناً ترجمه شده است- و همراه با فصلی در

ادب مقاومت و احوال محمود درویش، تقدیم خوانندگان و محققان نمایم؛ تا ضمن آشنایی بیشتر با این شاعر سرزمینهای اشغالی (صدای فلسطین اشغالی)، شیوه‌ی سخنوری و سبک گفتاری و اندیشه‌ی او برای محققان روشن تر گردد و زمینه‌ای باشد برای پژوهش‌های بعدی درباره‌ی ادبیات مقاومت، بیداری اسلامی و شناخت شاعران متعهد، مردم‌گرا و آزاداندیش معاصر. نسخه‌ی اصلی که این دو دفتر شعر از آن استخراج شده است؛ دیوان محمود درویش چاپ دارالعودة‌ی بیروت به سال ۱۹۹۴ می‌باشد.

از دیگر ضرورت‌های تدوین این اثر، تأثیر و تأثر زبان و ادب فارسی و عربی بر یکدیگر است که امروزه ادبیات تطبیقی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و با مقایسه شاعران و مبنای فکری آنها باهم می‌توان با اشتراکات فرهنگی، ادبی ملت‌های مسلمان باهم بیشتر از گذشته آشنا شد و مقدماتی برای شناخت تشابهات ادبیات دفاع مقدس ایران با ادبیات مقاومت فلسطین فراهم شود. مطمئناً شناخت آثار و اندیشه‌های محمود درویش می‌تواند در مطالعات ادب پایداری و مقاومت رنگینا باشد.

امید است اهل ادب و نکته‌سازان این بضاعت را که گلی از گلستان ادب و شعر می‌باشد با خاطر زیبا پسندشان، بیسندند و خطاهای احتمالی را متذکر شوند که مزید سپاس و امتنان پیوسته خواهد بود.

پیوسته دست به دعاییم که همه انسانها با عنایت رب العزه در وطن و مسکن معهود خود از سعادت و آسایش دو جهانی بهره‌مند باشند؛ محمود درویش گوید:

ای نوع

ما را کوچ نده

امنیت، مردن در اینجاست

ما ریشه‌های هستیم که بدون زمین زندگی نمی‌کنند

و باید سرزمینم، قیامتی (رستاخیز) باشد!

دکتر الیاس نورایی

زمستان ۹۱